Vakıf Üniversitelerinde Finans Bilgi Sistemi Entegrasyonu : Bir Uygulama

Barış Ceyhan, Yaşar Üniversitesi, Yazılım Mühendisliği, baris.ceyhan@yasar.edu.tr

ÖZET: Gelirinin çoğunu öğrenci harçlarından sağlayan Vakıf Üniversitelerinde, kayıt ücretleri ve verilen burslarla ilgili finansal işlemlerin, öğrenci bilgi sistemleri ile 100% gerçek zamanlı entegre olmalıdır. 2010 yılında Yaşar Üniversitesinde yapılan projeyle; öğrencilerin kayıt esnasında ödeme işlemleri web veya banka şubeleri üzerinden gerçek zamanlı olarak öğrenci bilgi sistemine; bilgi sistemindeki burs ve diğer öğrenci bilgileri de finans sistemine web servisleri aracılığı ile gerçek zamanlı olarak webservisleriyle entegre edilmiştir. Projenin hayata geçirilmesiyle hem kayıt işlemleri daha hızlı ve hatasız olarak yapılmaya başlanmış hem de öğrenci işleri ve finans bölümünde çalışanların ve danışmanların iş yükü önemli derecede azalmıştır. Finans ve öğrenci sistemlerinin tam entegrasyonu, üniversitenin tek bir sistemden raporlama ve bilgi toplama imkanlarını arttırmış, kaliteyi yükseltme ve rekabeti geliştirme yönünde önemli bir adım olmuştur.

Anahtar Sözcükler: Üniversite Bilişim Sistemleri , Üniversite Finans Kayıt Entegrasyonu, Vakıf Üniversiteleri, Öğrenci Bilgi Sistemleri, Üniversite, Web Servisleri

Integration of Student and Financial Information Systems in Foundation Universities : An Application

ABSTRACT: The integration of student information systems with financial systems that track student fees and scholarships is essential in foundation universities which receives most of its income from fees. Student payments through banks and all scholarship, student information are integrated real-time via webservices between student information systems and financial systems in a project that has been implemented in Yaşar University in 2010. The implentation of project not only helped registration process to be completed quicker and more accurate but also decreased the workload on student affairs, advisors and finance departments. The integration allowed the university to be able to report and collect information through one system and increased the qualtiy and competitiveness of the university.

Keywords: University Information Systems, University Finance Registration Integration, Foundation Universities, Student Information Systems, Web Services

GİRİŞ

Türkiyedeki 156 üniversiteden 53ü vakıf üniversitesidir[1][2]. 2008-2009 öğretim yılı itibariyle örgün eğitimdeki öğrencilerin yaklaşık %9ı vakıf üniversitelerinde eğitim

görmektedir[1][2]. Vakıf üniversitelerinin 3 önemli finansman kaynağı vardır; kurucu vakıf, öğrenci harçları ve devlet yardımları. Devlet yardımlarının ortalamada %3-4ü geçmediği [3] vakıf üniversitelerinde, alınan öğrenci harçlarının ve bursların yönetimi önemli bir süreç haline gelmiştir. Öğrenci harçlarının ödemelerinin öğrenci bilgi sistemlerine gerçek zamanlı takip edilebilmesi ve raporlanabilmesi; vakıf üniversitelerinde kayıtlanma ve bütçeleme süreçlerinde gerekli bir fonksiyon haline gelmiştir.
Yaşar Üniversitesi, banka, finansman ve öğrenci bilgi sistemi sistemlerini gerçek zamanlı entegre ederek; öğrencilerin kayıtlanma sürecine dahil olan öğrenci, danışman, finansman ve öğrenci işleri aktörlerinin iş yüklerini azaltmıştır

ÖNCEKİ DURUM – KARŞILAŞILAN SORUNLAR VE GEREKSİNİMLER

Entegrasyondan önce, tüm sistemler arası iletişim elle ve dosya paylaşımı ile yapılıyordu.

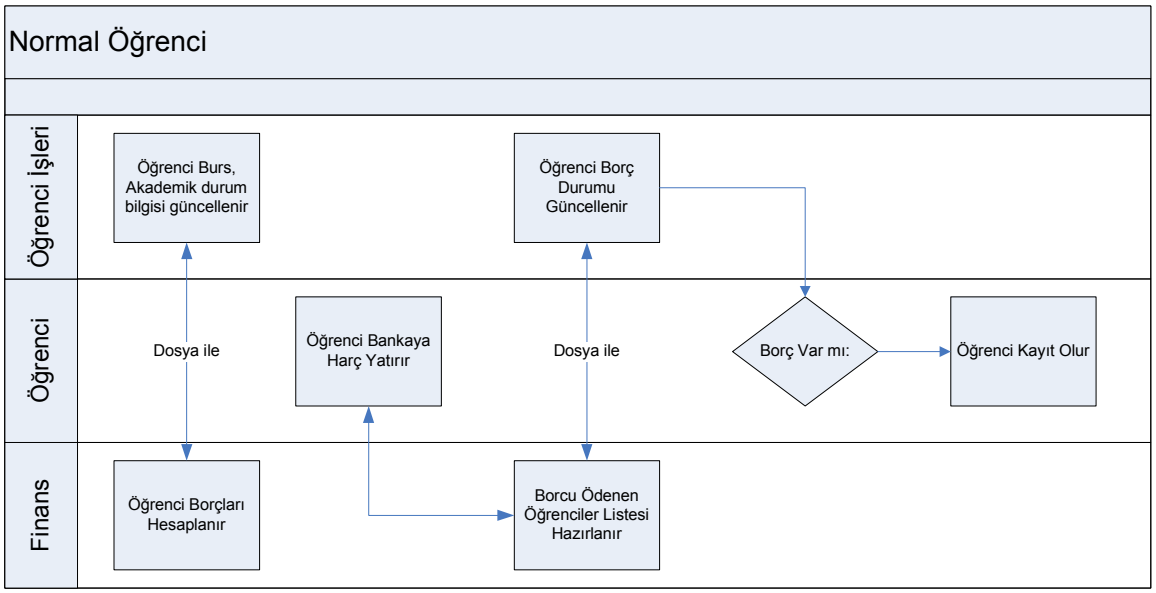

- Öğrenci okul web sitesinden ya da öğrenci işlerinden yatırması gereken harç miktarını öğreniyordu.
    - Öğrencinin ödemesi gereken miktarlar Finans bölümü tarafından öğrenci işlerinden dosya ile gelen burs ve diğer bilgilere göre hesaplanmaktaydı. Öğrencilerdeli herhangi bir değişiklik (ör. burs kesilmesi, eklenmesi, kayıt dondurma vb.), tekrar dosya ile finans bölümüne gönderilip elle güncelleniyordu
    - Kredi bazlı öğrenciler (yüksek lisans, artık yıl, akademik yetersizlik ve yaz okulu öğrencileri) ödemeleri gereken miktarı kayıt zamanı okula gelerek kayıt sırasında seçtikleri derslere göre öğrenirlerdi.

- Öğrenci gerekli olan miktarı üniversite banka hesabına ya dışarıdan ya da okulda kurulan banka şubesine yatırıyordu. Miktarını öğrenmeyen veya emin olamayan öğrenciler, kimi zaman gerekenden az ya da çok ödeme yapmaktaydılar.
- Öğrenci gerekli harcı yatırdıktan en az bir gün sonra okula gelip kayıdı tamamlamak zorundaydı. Finans bölümüne gelip sözleşmesini imzaladıktan sonra, finans bölümü ödemelerini yapan öğrencilerin bilgilerini gecelik olarak dosya ile öğrenci işlerine göndermekteydi ve bu da öğrencini kayıdını tamamlaması için bir gün beklemesini gerektiyordu.
- Kredi bazlı öğrenciler ise; ödeyecekleri miktar aldıkları ders kredisine bağlı olduğu için, ödeme bankaya yaptıktan sonra makbuzu finans bölümünden onaylatmak zorundaydılar. Bu onaylatmada Finans bölümü öğrenci işlerine öğrencinin almak istediği krediyi sorup, ödediği miktarı karşılaştırıp; eğer ödenen miktar doğru ise makbuzun arkasını onaylıyordu. Öğrenci danışmanlarıyla kayıdını bu makbuz ile tamamlıyordu. Makbuzunu kaybeden, olmayan öğrenciler için danışmanlar telefonla finans bölümünü arayıp ödemeyi kontrol etmekteydiler.

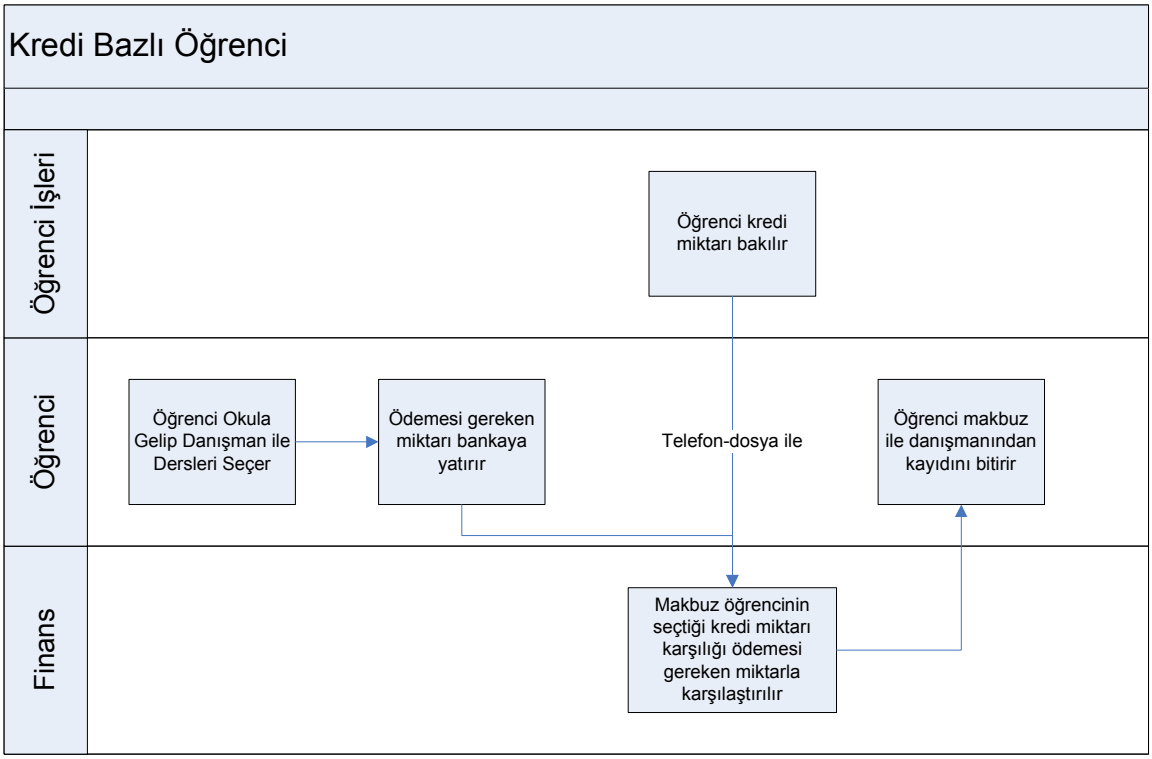

- Bahsedilen sistemlerde güncellemeler istek üzerine ya da gecelik yapıldığından dolayı, kayıt zamanlarında her iki sistemde biribirini tutmayan kayıt çok oluyordu ve bu kayıt sürecinin uzun ve problemli olmasına sebep oluyordu.

YENİ SİSTEMİN ÖZELLİKLERİ

Yeni kurulan sistemle; banka, finans ve öğrenci bilgi sistemleri webservisleri ile birbirine entegre edildi.

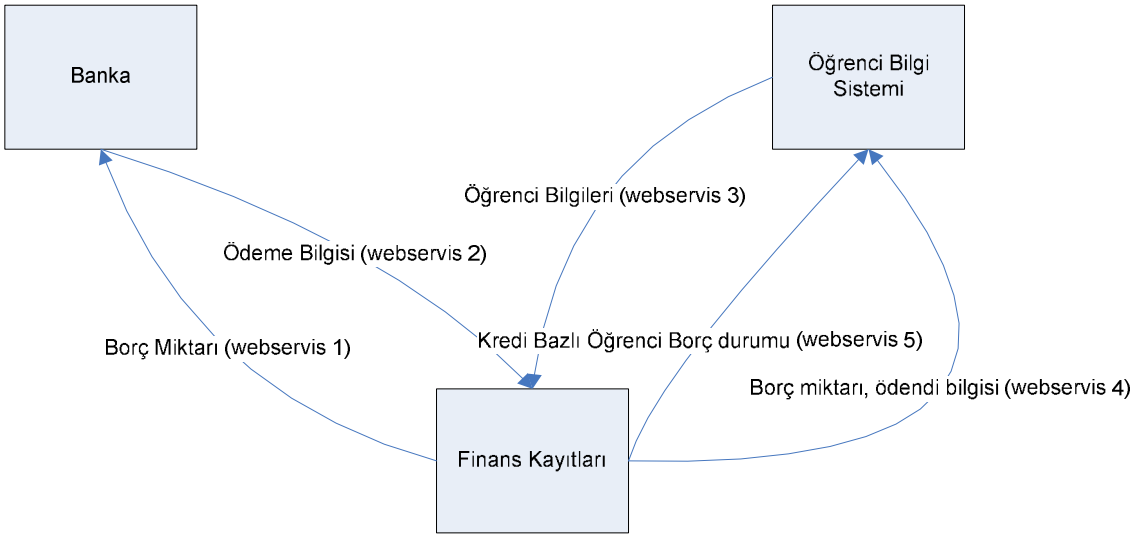

Bu kurulumla, öğrenci kayıtlanma süreci aşağıdaki gibi olmuştur

- Her dönem başında kayıtlar başlamadan önce Webservis 3 ile tüm öğrencilerin bilgileri toplu olarak finans kayıtlarına aktarılır. Aynı webservis, öğrenci kayıtları değiştikçe (burs bilgileri, adres bilgileri, sınıf bilgileri), finans kayıtlarını gerçek zamanlı olarak güncellemektedir.
- Öğrenci, Internet bankacılığı ya da bireysel olarak bankaya gidince, öğrenci numarasını girdiğinde Webservis 1 ile Borç Miktarı öğrenilir ve öğrenci ödemesi gereken miktarı bankaya öder.
    - Bankaya ödeme yapıldığında, Webservis 2 ile finans kayıtları öğrenci için alacak kaydı yaratır.

	Borç	Alacak
Öğrenci 1		+5000

- Öğrenci ders kayıt ekranına girince, hazırlanan gerçek zamanlı sözleşmeyi onaylayınca, sözleşmedeki borç kadar finans kayıtlarında borç oluşur. Dönem kayıtları bazında bakiyesi sıfır olan öğrenciler kayıtlarına devam edebilir.

	Borç	Alacak
Öğrenci 1	-5000	+5000

- Danışman ekranlarında Webservis 4 ile borç miktarı sorgulanır. Borcu olmayan öğrenci ders kayıtlanma ekranlarında işlemlerini tamamlayabilir.
- Kredi bazlı öğrenciler, alacakları dersleri seçtikten sonra kayıtlarını sonlandırmak istediklerinde Webservis 5 ile kredi bazlı ödemesi gereken miktarı ödeyip ödemediği kontrol edilir. Gereken miktarları ödeyen öğrenciler kayıtlarını

tamamlayabilirler. Kredi bazlı öğrenciler seçtikleri dersleri değiştirdikçe aynı webservis çağrılarak ödemeler kontrol ediliyor.

Altyapı

Sistem, Yaşar Üniversitesinin 4000 den fazla öğrenci ve yaklaşık 400 öğretim görevlisini destekleyecek şekilde geliştirildi. KION Öğrenci Bilgi Sistemi ile Oracle Finans üzerinde çalışan Veri Bilişim Finans yazılımı, HP sunucularında çalışmaktadır.

GELECEĞE BAKIŞ ve SONUÇLAR

Banka, öğrenci bilgi sistemi ve finans sistemi arasındaki entegrasyon Yaşar Üniversitesine bir çok avantaj sağlamıştır

- Öğrenciler, okula gelmeden bankada ödemeleri gereken harç miktarını doğru yatırarak, öğrenci bilgi sisteminde ders kayıtlanmalarını tamamlayabiliyorlar.
- Danışmanlar, özellikle kredi bazlı öğrencilerde, öğrencinin ödeme işlemini yapıp yapmadığını takip etmekle uğraşmayıp zamanlarını öğrenciler için daha verimli kullanabiliyorlar
- Öğrenci işleri, öğrenci bilgileri webservisleri ile otomatik olarak finans kayıtlarında güncelleştiği için, özellikle kayıt zamanında öğrencilere daha verimli hizmet verebilmiştir
- Okul üst yönetimi, özellikle kayıt zamanı tüm bilgilerin gerçek zamanlı tek sistemde güncellenmesiyle, "Harç ödeyen ama kayıtlı olmayan", "Eksik-Fazla Ödemeler", "Toplu Ödemeler" gibi raporları önemli karar verme süreçlerinde kullanmışlardır.

Yaşar Üniversitesi yakın süreçte harç ödemelerini Internet üstünde kredi kartı ile ödemeye geçmeyi bu entegrasyon üstünden planlamaktadır. Kredi bazlı ödemeyi de destekleyen sistem, okulun uzaktan eğitim gibi konularda da kapasitesini arttırmıştır.

Kaynaklar

[1] 2008 - 2009 öğretim yılı devlet üniversiteleri öğrenci sayıları, http://yogm.meb.gov.tr/devletogrenci.htm
[2] 2008 - 2009 öğretim yılı vakıf üniversitelerinde okuyan öğrenci sayılarına ilişkin bilgiler**,** http://yogm.meb.gov.tr/Vakifogrenci.htm
[3] T.C Yükseköğretim Kurulu, Vakıf Üniversiteleri Raporu, http://www.univder.org/vakif_rap.pdf